

Sulat Tun Ta Mga Hebreo

Una Basan

Tun ta Bibliya, si Abram na una ngadan i Abraham tô una igngadanan Hebreo. (Ahaán tô Genesis 14:13.) Igngadanan pagsik tô mga rubbad din na Hebreo. Si Juda tô apù abul i Abraham, asta igngadanan Judio tô mga rubbad i Juda. Tô igsulat kani tun ta mga Hebreo, iring na ándà kasaan katô ngadan Judio asta Hebreo.

Ándà kasóddóri ka sadan tô igsulat kani. Igpapíd ni sulat tun ta mga Judio na igpamaké ki Jesu-Cristo. Su igsarig dan asta igbánnal dan ka Manama, iringasaan dan katô duma mga Judio na ándà pamaké ki Jesus. Igbuyas-buyas dan asta igirrayatan dan ébô sumungkù dan sumarig ki Jesus asta lumónód dan tun ta tapé ágkémun dan. Duwán mga igpamaké na iglónód dán tun ta tapé ágkémun dan su ándà dan ikatiis katô kérrayat. Purisu igpapid ni sulat tun kandan ébô pabákkárrán tô pusung dan asta ébô masarig tô kapamaké dan.

Nit sulat, igulit na si Jesus tô bánnal Batà ka Manama, asta tuu mallayat sikandin ka tandingán ki Moises asta katô mga panaligan ka Manama. Sikandin tô Mesiyas na gimanan katô mga Judio. Igulit pagsik na tuu ágkailanganán tô kamatayan i Jesus ébô matábbus dan tikud tun ta salà. Si Jesus tô Taratapid tun ta Manama para katô mga manubù, asta ándà palang ássa, su si Jesus dád gó tô Taratapid.

Igkagi tô Manama ukit katô Batà din

¹ Sayyan, ukit katô mga propeta ka Manama igkagi sikandin tun ta mga kamónaan ta na Judio. Marapung asta ássa-ássa tô mga kapókit ka kakagi din kandan. ² Asal áknganni, ássa dán tô iglumu ka Manama, su ukit katô kandin Batà igkagi tô Manama áknita. Ukit katô Batà din igimu tô Manama katô langun-langun, asta igsalin ka Manama sikandin ébô tumigatun katô langun. ³ Ukit pagsik kandin, ágkitanán tô bánnal kallayatan ka Manama, asta sikandin tô ágkitaan ta katô ágkémun ka Manama. Sikandin tô gawid katô langun nit banuwa ukit katô matulus kagi din. Pángnga inaté sikandin ébô linisan ki tikud tun ta mga salà, iguli sikandin tun ta langit, asta igunsad dadan tun ta kawatan katô matulus Manama ébô mangulu duma kandin.

Tô Batà ka Manama mallayat pa ka tandingán katô mga panaligan

⁴ Tô igunsad tô Batà din, igpasóddór ka Manama na tuu pa mallayat tô Batà din ka tandingán katô langun panaligan. Mallayat pa pagsik tô ngadan na igbággé ka Manama kandin ka tandingán katô ngadan ka mga panaligan din. ⁵ Ándà palang panaligan ka Manama na igkagiyan din na iring kani igkagi din katô Batà din, na mà din,
“Sikuna tô Batà ku,

asta pasóddórán ku na sakán tô Ámmà nu.”*
Asta ándà pagsik kagi tô Manama tingód katô mga panaligan na,
“Sakán tô Ámmà din,

---

* 1:5 1:5a Salmo 2:7.

asta sikandin tô Batà ku.”†

6 Tô masig dán pasadunán ka Manama tô Batà din nit banuwa ébô imun sikandin na panganayan batà tun ta mga ágpampamaké, igkagi pagsik tô Manama, na mà din,

“Kailangan pangadapán sikandin katô langun panaligan ku.”‡

7 Na, tingód katô mga panaligan, igkagi tô Manama, na mà din,

“Mga ágsuguánnán ku tô mga panaligan, asta mému na imun ku sikandan na iring na karamag asta iring na apuy.”§

8 Asal tuu pa madigár tô igkagi ka Manama tingód katô Batà din, su igkagi sikandin, na mà din,

“Sikuna na Manama tô mangulu ka ándà ágtamanán, asta nángngà tô pagpangulu nu.

9 Ágginawa ka katô mga áglumu ka nángngà, asta ágkaringasa ka katô mga áglumu ka madat.

Purisu igsalin ka katô Manama na áknikó Manama,

asta igbággayan ka katô kadayawan na sobra pa ka tandingán katô kadayawan na igbággé tun ta mga kadumaan nu.”*

10 Asta igkagi tô Manama tun ta Batà din,

“Áglangngagán, sikuna tô igimu kani banuwa tun ta katigkanayan,

asta sikuna tô igimu katô langun tun ta langit.

11 Mandà ni banuwa asta tô langit, asal mugtuk ka ka ándà ágtamanán.

---

† 1:5 1:5b 2 Samuel 7:14. ‡ 1:6 1:6 Deuteronomio 32:43. § 1:7 1:7 Salmo 104:4. * 1:9 1:8-9 Salmo 45:6-7.

Kadattan ni langun iring na umpak.

¹² Iring na tapé umpak, lulunán nu tô banuwa asta tô langit,

asta sékót nu bullasan.

Asal sikuna tô di gó mapalin,

su ándà palang ágtamanán nu.”†

¹³ Ándà palang panaligan na igkagiyan ka Manama kani,

“Unsad ka nit dadan ta kawanan ku

sippang ka patalun ku tô mga usig nu.”‡

¹⁴ Tô mga panaligan tô ágsuguánnán dád ka Manama ébô tumabang katô mga tábbusán din.

2

Madigár tô katábbusan

¹ Purisu su mallayat tô Batà ka Manama, kailangan tuu ki mánnal katô kabánnalan na igtinurù áknita agó makasuwé ki. ² Ágkasarigan tô mga sugù ka Manama na igulit ka mga panaligan,* asta igsupakan tô langun na iglapas ó ándà bánnal katô mga sugù. ³ Purisu sikita gó pagsik tô supakan ka élléyan ta tô kagi din tingód katô katábbusan. Áglangngagán tô una igpasóddór na duwán katábbusan, asta tô mga igdinág kandin igpasóddór áknita na bánnal gó ni. ⁴ Ukit katô mga kasalábbuan asta matulus mga áglumun din, igpasóddór pagsik ka Manama na ágkasarigan tô kagi din na igulit dan. Tikud tun ta kandin kakalyag,

---

† **1:12** 1:10-12 Salmo 102:25-27. ‡ **1:13** 1:13 Salmo 110:1. * **2:2** 2:2 Igbággé ka Manama tô mga sugù tun ta mga panaligan din, asta sikandan tô igbággé katô mga sugù ki Moises. Ahaán tô Lumu 7:53; Galacia 3:19.

igbággé din tun kandan tô mga gasa katô Ugis Espiritu.

Igpamanubù tô Taratábbus ta

⁵ Annà mga panaligan ka Manama tô igsalin din ébô mangulu katô mantu banuwa tun ta tapuri álló, ni banuwa na igulit kud ákniyu, ⁶ su duwán igsulat tun ta kagi ka Manama sayyan, na mà din, “Manama, agad mga manubù ké dád,

asal igpanámdám ké ikuna!

Agad mga manubù ké dád,

asal ágdóppónan ké gó ikuna!

⁷ Igimu nu tô mga manubù na mabbabà ka tandingán katô mga panaligan tun ta mabbabà timpo.

Igbággayan ké ikuna ka durung asta bantug,

⁸ su igpapangulu ké ikuna tun ta langun.”†

Agad igsulat na igpapangulu ki ka Manama tun ta langun, isóddóran ta na ándà palang iliyasan na ándà din papanguluwi, agad isóddóran ta na ándà ki pa pangulu katô langun áknganni. ⁹ Asal isóddóran ta na si Jesus tô inému mabbabà dád ka tandingán katô mga panaligan ka Manama tun ta mabbabà timpo. Tingód katô kamatayan din, igimu dán ka Manama sikandin na ágkadurung asta ágkabantug su igirrayatan asta inaté sikandin tun ta krus para áknita. Ukit katô kédu ka Manama, inókitan i Cristo tô kamatayan na bullas áknita langun. ¹⁰ Igimu ka Manama tô langun-langun, asta ni langun igimu para pabantugán sikandin. Purisu nángngà tô igimu ka Manama ébô piddán din tô marapung mga gabatà din tun ta séllaán

† **2:8** 2:6-8 Salmo 8:4-6.

katô pagpangulu din. Ukit katô kahirapan na igtiis i Jesus, inému sikandin na nángngà Pangulu ébô makatábbus áknita.

¹¹ Su si Jesus tô iglinis katô mga salà ta, magunawa tô Ámmà din asta Ámmà ta. Purisu dì mayyà si Jesus kumagi na sikita tô mga kataladi din. ¹² Purisu igkagi sikandin, na mà din,

“Ámmà, igulitta tingód áknikó tun ta mga kataladi ku.

Durungán ku sikuna ukit katô kanta ku tun ta tubang dan.”[‡]

¹³ Igkagi pagsik sikandin,

“Manama tô sarigan ku.”[§]

Asta igkagi pagsik sikandin,

“Kannunna gó asta tô mga gabatà ka Manama na igsarig din kanak.”^{*}

¹⁴ Na, su ágkamaté tô lawa katô langun ta na mga gabatà katô Manama, si Jesus pagsik igpamanubù ébô ukit katô kamatayan din, talun din si Maibuyan na pangulu ka kamatayan, ¹⁵ asta ébô paluwaán din tô mga inalayun inallang ka máddang ka kamatayan. ¹⁶ Isóddóran ta na ánnà mga panaligan tô igtabangan din, asal tô langun rubbad i Abraham tô igtabangan din. ¹⁷ Purisu inému gó sikandin iring áknita na mga kataladi din ébô makatabang áknita. Inému gó sikandin iring áknita ébô imun sikandin Pangulu na Parì na duwán kédu din asta ágkasarigan tun ta saruwan ka Manama, asta ébô pasinsiyaan tô mga salà ta. ¹⁸ Su igdungguan sikandin ka kahirapan asta ikatiis

[‡] **2:12** 2:12 Salmo 22:22. [§] **2:13** 2:13a Isaias 8:17. ^{*} **2:13** 2:13b Isaias 8:18.

sikandin katô pagtintal i Maibuyan, makatabang sikandin katô langun na tintalán i Maibuyan.

3

Mallayat pa si Jesus ka tandingán ki Moises

¹ Purisu mga kataladi* na sakup ka Manama asta igsalin din, panámdám kó tingód ki Jesus na gulit-ulitán ta. Sikandin tô igpapid ka Manama dini áknita ébô imun Pangulu na Parì ta. ² Ágkasarigan sikandin su inalayun sikandin igbánnal ka Manama na igpapid kandin. Purisu iring sikandin ki Moises sayyan na inalayun igbánnal ka Manama tô igpid sikandin katô mga kamónaan ta na iring na pamilya ka Manama. ³ Asal tuu pa ágkabantug si Jesus ka tandingán ki Moises, su tuu pa ágkabantug tô gimu ka balé ka tandingán katô balé na gimun din. ⁴ Atin ka duwán balé, duwán igimu katô balé, asal Manama tô igimu katô langun-langun. ⁵ Si Moises tô ágsuguánnán ka Manama tô igpid sikandin katô langun kadumaan din. Su ágkasarigan si Moises, isóddóran ta na ágkasarigan tô igkagi din tingód katô gulitán tun ta dumunggù álló. ⁶ Asal si Cristo na Batà ka Manama tô ágkasarigan ágpíd katô langun ta na pamilya ka Manama. Pasóddórán ta na igpasakup ki tun ta pamilya din ka manayun ki ágsarig kandin asta gímanan ta tô igtandô din.

Madigár tô igpataganà para katô mga gabatà ka Manama

---

* **3:1** 3:1 Mga kataladi na sakup ka Manama, ó ugis mga kataladi.

⁷ Purisu kailangan paminággán ta tô igkagi katô Ugis Espiritu, na mà din,

“Agad ni álló ni, ka duminág kó katô kagi din,

⁸ yakó géllé asta ágpatággas katô ulu yu.

Yakó giring katô mga kamónaan yu tun ta disyerto sayyan na igkinnaman dan katô Manama.

⁹ Agad igkita dan tô mga kasalábbuan na igimu ku dalám ka kappatan (40) ámmé,

asal igkinnam dan pô gó kanak ka ánda tô

sippangan katô kapallayat ku ka ginawa

tingód katô madat na áglumun dan.

¹⁰ Purisu isókówa gó kandan,

asta igkagiya tingód kandan,

‘Inalayun dan ágsuwé tikud dini kanak.

Dì dan gó ágtuman katô igtinurù ku kandan.’

¹¹ Purisu isókówa asta igsapà a,

‘Dì kud sikandan póddóán tun ta paginawaanan na igpataganà ku.’”†

¹² Purisu mga kataladi, banté kó agó tun ta áknuyu pusung duwán madat asta dì ágbánnal,

asta makasuwé kó tikud tun ta manté Manama.

¹³ Kailangan papabákkárré kó tun ta kapamaké yu kada álló róggun na duwán pa álló ébô dì kumatággas tô ulu yu ukit katô kalimbung ka salà.

¹⁴ Atin ágkasarigan ki asta manayun ki ágpmaké ki Cristo sippang tun ta ágtamanán iring katô katigkanayan ka kapamaké ta, tanggapán ta tô langun na bággén tun ta mga sakup i Cristo.

¹⁵ Yakó ágkalingó kani kagi ka Manama na igsulat,

“Ni álló ni, ka duminág kó katô kagi ka Manama,

† **3:11** 3:7-11 Salmo 95:7-11.

yakó gélé astá ágpátággas katô ulu yu
iring katô iglumu katô mga kamónaan yu.”‡

16 Tô mga manubù sayyan na igdinág ka kagi ka Manama asal igélé kandin, tô gó tô igtákkás ki Moises tô igiwà dan tikud tun ta Ehipto.

17 Sikandan tô isókówan ka Manama sippang ka kappatan (40) ámmé su inalayun dan áglumu ka salà, asta inaté tô langun dan tun ta disyerto.

18 Sikandan tô igsapaan ka Manama na ò dán póddóán duma kandin tun ta paginawaanan na igpataganà din, su igélé dan kandin. 19 Purisu isóddóran ta na ándà dan ikóddô duma katô Manama, su ándà dan bánnal kandin.

4

1 Na, duwán pa katumanan katô tandô ka Manama su mému ki móddô duma kandin tun ta paginawaanan na igpataganà din. Purisu kailangan manté ki agó ka dumunggù tô álló ka karuud, duwán musing áknita na ò póddóán duma kandin.

2 Igulitan kid ka madigár gulitán na magunawa katô igulit tun ta mga kamónaan ta sayyan. Agad igdinág dan katô madigár gulitán, asal ándà igpulus dan, su ándà dan pamaké. 3 Asal sikita na ágpampamaké tô póddóán ka Manama tun ta paginawaanan na igpataganà din, su igkagi tô Manama tingód katô mga kamónaan ta sayyan, na mà din,

“Isókówa asta igsapà a:

Dì ku sikandan póddóán duma kanak

tun ta paginawaanan na igpataganà ku.”*

‡ 3:15 3:15 Salmo 95:7-8. * 4:3 4:3 Salmo 95:11.

Duwán banuwa na igpataganà din dán, su igóddóan din tikud tun ta katigkanayan kani banuwa. ⁴ Mà katô kagi ka Manama tingód katô ikapittu álló ka kému din kani banuwa,

“Igpaginawa tô Manama ka ikapittu álló, su ipángnga dán tô langun iglumu din.”[†]

⁵ Asal igkagi tô Manama tingód katô mga kamónaan ta na ándà bánnal kandin, na mà din, “Dì ku sikandan póddóan duma kanak tun ta paginawaanan na igpataganà ku.”[‡]

⁶ Agad igdinág dan gó tô madigár gulitán, asal ándà dan póddói ka Manama duma kandin, su ándà dan bánnal kandin. Purisu duwán pa duma mga manubù na póddóan din duma kandin. ⁷ Isóddóran ta na nángnga tô áglumun ka Manama, su agad marapung tô ámmé na iglabé, asal ukit kani igsulat i David, igpasóddór ka Manama na duwán ássa álló, agad áknganni, na póddóan din tô mga manubù duma kandin. Tô gó é kóbadan kani kagi din na taganà ku igulit, na mà din, “Agad ni álló ni, ka duminág kó katô kagi ka Manama,

yakó géllé asta ágpatággas katô ulu yu.”[§]

⁸ Tô igpid si Josue katô mga kamónaan ta sayyan, ánnà tô é lugar na igpataganà ka Manama para paginawaan dan, su igkagi tô Manama na duwán pa ássa álló na póddóan din tô mga manubù duma kandin. ⁹ Purisu isóddóran ta na duwán pa paginawaanan na igpataganà ka Manama ébô makapaginawa tô langun ta na mga sakup din, iring katô kapaginawa din sayyan tun ta ikapittu

---

[†] 4:4 4:4 Genesis 2:2. [‡] 4:5 4:5 Salmo 95:11. [§] 4:7 4:7 Salmo 95:7-8.

álló. ¹⁰ Tô manubù na maginawa duma kandin, ipángnga dán tô áglumun din, iring katô kapaginawa ka Manama pángnga katô kému din kani banuwa. ¹¹ Purisu su duwán paginawaanan na igpataganà ka Manama áknita, kailangan mággár-ággár ki gó ébô makahu ki tun ta paginawaanan, su atin ka dì ki mánnal, dì ki makahu tun ta paginawaanan, iring katô mga kamónaan ta sayyan.

¹² Tô kagi ka Manama duwán manté katulusan. Tuu pa matam ka tandingán katô kampilan na duwán duwa sarab. Tô kagi ka Manama gunsáb tun ta kadalámman katô gimukud asta espiritu, asta sippang tun ta laluwadan asta uták katô tullan. Ágpasóddórán tô ágpanámdám ta asta tô kakalyag ta. ¹³ Ándà palang manubù na makallás tun ta Manama, su ágkitanán din tô langun, asta matayyó tun ta kasállág din. Sikandin gó tô kailangan tubangán ta.

Si Jesus tô Pangulu na Parì ta

¹⁴ Duwán mallayat Pangulu na Parì ta na igsadun dán tun datas ta langit, asta sikandin si Jesus na Batà ka Manama. Purisu kailangan manayun ki sumarig kandin na gulit-ulítan ta, ¹⁵ su tô Pangulu na Parì ta ikasóddór katô kalómétan ta. Inókitan din tô langun pagtintal na gukitan ta, asal ándà palang salà na ilumu din. ¹⁶ Su duwán Pangulu na Parì ta, dì ki kayyaan ka padani ki tun ta Manama na inalayun ágtabang ébô médu asta tumabang sikandin áknita ka duwán ágkailanganán ta.

5

¹ Tô manubù na imun pangulu na parì, salinán sikandin ébô tumubang tun ta Manama tingód katô дума mga manubù. Ágtanggap sikandin katô mga ágbággén dan tun ta Manama, asta katô mga mannanap na ágmatayan tingód katô salà dan. ² Tô pangulu na parì sékót pakasalà iring áknita. Purisu makagpát sikandin katô дума manubù na ágkapid na makasalà. ³ Su pakasalà sikandin, kailangan duwán mannanap na matayan din tingód katô kandin salà, iring na kamaté din ka mannanap tingód katô salà ka дума mga manubù.

⁴ Dì mému ka salinán ka manubù tô sarili din ébô imun pangulu na parì, su kailangan tawarán sikandin ka Manama, iring na katawar ka Manama ki Aaron sayyan. ⁵ Agad si Cristo, ándà sikandin pabantug katô sarili din ébô imun Pangulu na Parì ta, asal igsalin sikandin ka Manama na igkagi kandin, na mà din,

“Sikuna tô Batà ku,

asta pasóddórán ku na sakán tô Ámmà nu.”*

⁶ Igkagi pagsik tô Manama tun kandin,

“Sikuna tô Pangulu na Parì sippang ka ándà ágtamanán,

iring katô kaparì i Melkisedec sayyan.”†

⁷ Róggun na igóddô si Jesus nit banuwa, inalayun sikandin igdasal tun ta Ámmà din. Duwán álló igul-laó sikandin asta igsággó, su Manama tô makatabang kandin ébô dì maté. Igpaminág tô Manama ki Jesus su inalayun sikandin igbánnal. ⁸ Agad Batà ka Manama si Jesus, asal ukit katô katiis

* 5:5 5:5 Salmo 2:7. † 5:6 5:6 Salmo 110:4.

din ka kahirapan, ikakatig sikandin na ágtuman ka kakalyag katô Ámmà din. ⁹ Inému sikandin na ágtikudan ka katábbusan na ándà ágtamanán para katô langun na ágbánnal kandin, su nángngà tô katiis din katô langun. ¹⁰ Tô gó igimu sikandin ka Manama Pangulu na Parì, iring katô kaparì i Melkisedec sayyan.

Yakó ágsódô ágpamaké

¹¹ Na, tingód katô kaparì i Melkisedec asta i Jesus, duwán pa pád dakál sulatán ku tun ákniyu, asal mahirap tô kapénagpát ku ákniyu, su inandà dán tô kakalyag yu na maminág. ¹² Su idugé kód igpamaké, makatinurù kód pád ka дума mga manubù. Asal sippang áknganni kailangan duwán tuminurù gó puman ákniyu katô tagnà mga ágtinuruán tikud tun ta kagi ka Manama. Iring kó na délák batà na ginám pa ka gatas asta dì pa pakakan. ¹³ Iring na batà na ginám pa ka gatas tô manubù na ándà ikasóddór katô kagi ka Manama tingód katô nángngà lumun tun ta saruwan ka Manama. ¹⁴ Asal makakan tô igdakál dán manubù, su inalayun sikandin pakasóddór ka kapókit ébô ássan din tô madigár asta tô madat.

6

¹ Purisu tumanan kid mistudyó katô mga kabánnalan na sékót ágkagpáttan tingód ki Cristo, asta manayun ki baling mistudyó katô ágtinuruán na makapabákkár katô kapamaké ta. Dì ta lónódan tô mga kabánnalan na isóddóran tad tingód katô karákkád ta katô mga linumuwan na ándà ágpulusán asta tingód katô kapamaké ta katô

Manama. ² Dì mému ka inalayun ta lónódan tô kéring ta tingód katô kapabunyag, tingód katô kadappán ka manubù ébô tumanggap ka Ugis Espiritu, tingód katô kantayan puman tun ta tapuri álló, asta tingód katô supak ka Manama ka ándà ágtamanán. ³ Madigár baling ka manayun ki tun ta mga kabánnalan na tuu pa madalám, asta tô gó é lumun ta ka mému tun ta Manama.

⁴⁻⁶ Manayun ki ébô dì ki tumayyug katô Manama, su atin ka tumayyug tô mga manubù ka Manama na taganà dan inayadan, dì dan puman makarákkád. Agad taganà dan isóddóran tô kabánnalan, agad duwán igbággé ka Manama kandan, agad duwán iglumu katô Ugis Espiritu tun kandan, agad isóddóran dan na madigár tô kagi tikud tun ta Manama asta igkita dan tô mga kasalábbuan iring katô malumu tun ta tapuri álló, asal ka tumayyug dan ka Manama na taganà dan inayadan, dì dan puman makarákkád. Iring dan katô mga manubù na igpansal katô Batà ka Manama tun ta krus, su ágpayayyaán dan sikandin tun ta дума mga manubù.

⁷ Atin ka inalayun gudanan tô tanà asta ágtubuan ka mga pamulanán, duwán makangé katô mga igpapamula, asta duwán pulusán tikud tun ta Manama. ⁸ Asal tô tanà na ágtubuan dád ka mga dugin asta mga sigbát, ándà ágpulusán. Tô gó tô masig dán dungguan ka supak ka Manama asta góbbón.

⁹ Mga ágginawaan ku, agad tô gó é igsulat ku ákniyu, asal isóddóran ku na tuu pa madigár tô tamanán yu na igtábbus ka Manama. ¹⁰ Nángngà

tô karuud ka Manama, asta di din kalingawan tô madigár linumuwan yu asta tô ginawa yu kandin na igpakita yu ukit katô katabang yu katô mga sakup ka Manama, iring katô áglumun yu sippang áknganni. ¹¹ Kakalyag ku na manayun kó gumina nawa sippang ka lumónód tô Áglangngagán ébô tanggapán yu tô langun madigár na gimanan yu. ¹² Yakó ágpatukuk-tukuk, asal kailangan miring kó katô duma mga manubù na igpamaké ka Manama asta mallayat é ginawa dan sippang ka igtanggap dan katô igtandô din kandan.

Matuman tô tandô ka Manama

¹³ Na, tô igtandô tô Manama ki Abraham sayyan, kakalyag din na makasóddór si Abraham na matuman tô tandô din. Purisu iggamit ka Manama tô kandin ngadan, su ándà palang ngadan na tuu pa mallayat ka tandingán katô kandin ngadan. ¹⁴ Ikgagi sikandin ki Abraham, na mà din, “Tumandô a na madigár tô bággén ku áknikó, su imun ku na tuu marapung tô mga rubbad nu.”* ¹⁵ Purisu itanggap i Abraham tô igtandô ka Manama kandin, su igpanayun sikandin gangat katô katumanan.

¹⁶ Atin ka ágsapà tô mga manubù, gamitán dan tô ngadan na tuu pa mallayat ka tandingán katô kandan ngadan. Atin ka tô gó é lumun dan, mánnal tô duma mga manubù, asta ándà dán apulan. ¹⁷ Tô Manama pagsik igsapà ukit katô kandin ngadan, su kakalyag din na makasóddór tô igtandóan din na di mapalin tô tandô. ¹⁸ Di gó mapalin ni duwa: Atin ka ágtandô tô Manama, di ágbulaló sikandin.

---

* **6:14** 6:13-14 Ahaán tô Genesis 22:16-17.

Atin ka ágsapà sikandin, dì ágbulaló. Purisu kum-abákkár tó pusung ka langun ta na igaput tun kandin, asta inalayun ta gimanan tó igtandó din áknita. ¹⁹⁻²⁰ Su matuman tó tandó ka Manama, masarig tó gimanan ta iring na masarig angkla ka barko. Si Jesus tó iring na pangulu na parì na igukit tun ta tabir kató tángngaan ka templo, su ikóna dán si Jesus tun datas ta langit ébô tumubang sikandin tun ta Manama tingód áknita. Tumanggap ki gó kató igtandó din, su si Jesus igimu na Pangulu na Parì ta ka ándà ágtamanán, iring kató kaparì i Melkisedec sayyan.

7

Si Melkisedec

¹ Na, si Melkisedec tó harì tun ta lunsud ka Salim, asta sikandin tó pangulu na parì ka mga ágpamaké ka Manama na Tuu Mallayat. Tó igulì si Abraham tikud tun ta kapanalu din kató mga harì na igusig kandin, igsumar si Melkisedec kandin, asta igdasal sikandin para ki Abraham ébô bággayan sikandin ka Manama ka madigár. ² Si Melkisedec tó igbággayan i Abraham ka ikasapulù kató langun na ikangé din. Tó kóbadan kató ngadan i Melkisedec, Nángngà Harì na Ágpangulu. Ágtawarán pagsik sikandin na Harì ka Salim. Tó kóbadan ka kagi Salim, kasunayan.* ³ Tun ta kagi ka Manama na igsulat, ándà sulati ka sadan tó ámmà asta innà din. Ándà ta kasóddóri ka sadan tó mga kamónaan din. Ándà sulati tó tingód kató kapamasusu din asta tó tingód kató kamatayan

* **7:2** 7:1-2 Ahaán tó Genesis 14:17-20.

din. Iring sikandin katô Batà ka Manama na ándà ágtamanán katô kaparì din.

⁴ Na, isóddóran ta na tuu ágrespetowan si Melkisedec! su sikandin tô igbággayan ka kamónaan ta na si Abraham ka ikasapulù katô mga ikangé din. ⁵ Tingód katô mga sugù, tô mga pangulu na parì na mga rubbad i Levi, ágtanggap dan ka ikasapulù tikud tun ta mga kataladi dan na mga rubbad i Abraham. ⁶ Asal tuu pa ágrespetowan si Melkisedec, su agad ánnà rubbad i Levi, asal sikandin tô igbággayan i Abraham ka ikasapulù katô ikangé din. Tuu pa ágrespetowan si Melkisedec ka tandingán ki Abraham, su sikandin tô igdasal tingód ki Abraham na taganá igtandóan ka Manama, ⁷ su isóddóran ta na tô manubù na dumasal para katô duma, tô gó é tuu ágrespetowan ka tandingán katô manubù na dasalan din, asta si Melkisedec tô igdasal para ki Abraham.

⁸ Na, tô mga pangulu na parì na ágtanggap ka ikasapulù, ágkamaté dan. Asal tuu pa ágrespetowan si Melkisedec, su ándà uliti tô tingód katô kamatayan din, iring na ándà ágtamanán katô kaparì din.

⁹ Tuu pa ágrespetowan si Melkisedec, su agad si Levi tô igtanggap katô ikasapulù, asal iring na igbággé din tô ikasapulù tun ki Melkisedec ukit ki Abraham, ¹⁰ su tô igbággé si Abraham katô ikasapulù tun ki Melkisedec, ándà pa kamanubù si Levi na rubbad i Abraham, asal dutun pa ta lawa i Abraham.

¹¹ Na, igbággé ka Manama tô mga sugù ki Moises tingód katô kaparì ka mga rubbad i Levi. Atin ka itanggap tô mga manubù na nángngà tun ta

saruwan ka Manama ukit katô kapari ka mga rubbad i Levi, ándà pád kailangan na bullasan ka ássa klasi ka kapari. Asal su ándà dan katanggap na nángngà, duwán iring katô kapari i Melkisedec na igbullas kandan. Ánnà sikandin rubbad i Aaron. ¹² Su igbullasan tô kapari, igbullasan pagsik tô mga sugù. ¹³⁻¹⁴ Isóddóran ta na igbullasan tô tapé mga sugù, su tô Áglangngagán ta ánnà rubbad i Levi, asal rubbad i Juda. Ándà palang rubbad i Juda igimu na pangulu na pari, su ándà kagi i Moises na mému imun na pari tô rubbad i Juda.

Mantu Pangulu na Pari na iring ki Melkisedec

¹⁵ Isóddóran ta na igbullasan tô kapari ka mga rubbad i Levi, su duwán dán mantu Pangulu na Pari na iring ki Melkisedec.

¹⁶ Igimu sikandin na Pangulu na Pari ánnà ukit katô mga sugù ka kamónaan din, asal ukit katô matulus kantayan din na ándà ágtamanán. ¹⁷ Mà katô kagi ka Manama na igsulat tingód kandin, “Sikuna tô Pangulu na Pari sippang ka ándà ágtamanán,

iring katô kapari i Melkisedec sayyan.”†

¹⁸ Purisu isóddóran ta na igbullasan dán ka Manama tô tapé mga sugù su ándà dán ágpulusán ta kani asta dì makatabang áknita. ¹⁹ Dì ki tanggapan katô Manama na nángngà tun ta saruwan din ukit katô mga sugù. Asal duwán dán mantu kapókit na tuu pa madigár ka tandingán katô tapé, su ukit katô iglumu katô Pangulu na Pari ta, makapadani kid tun ta Manama.

---

† 7:17 7:17 Salmo 110:4.

²⁰ Ni mantu kapókit tuu pa madigár ka tand-ingán katô tapé, su tô igimu tô Manama katô Áglangngagán ta na parì, igsapà sikandin. ²¹ Tô igimu tô Manama katô mga rubbad i Levi na parì, ándà sikandin sapà. Asal tô igimu sikandin ki Jesus na Pangulu na Parì ta, igsapà tô Manama tingód kandin, su mà katô kagi ka Manama na igsulat,

“Dì gó mapalin tô igtandô katô Áglangngagán kandin:
Sikuna tô Pangulu na Parì sippang ka ándà ágtamanán.”‡

²² Purisu si Jesus tô pató na duwán katumanan katô kasabotan na tuu pa madigár.

²³ Kailangan marapung tô taganà mga pangulu na parì, su tô tagsábbad-sábbad kandan inaté, asta duwán ágtamanán katô kandan lumu. ²⁴ Asal tuu pa madigár tô pagpangulu i Jesus na parì, su dì gó maté sikandin, asta manayun tô áglumun din ka ándà ágtamanán. ²⁵ Purisu inalayun sikandin makatábbus katô langun na padani tun ta Manama ukit katô kapamaké dan ki Cristo. Su manté sikandin ka ándà ágtamanán, sikandin tô taratapid tun ta Ámmà din para áknita.

²⁶ Purisu nángngà tô kapari i Jesus na Pangulu na Parì ta. Ugis sikandin. Ándà palang salà din su ándà madat linumuwan din. Ánnà sikandin iring na masalà-salà. Sikandin tô igimu na mallayat tun ta langun, agad tun datas ta langit. ²⁷ Sikandin tô tuu pa madigár ka tandingán katô mga pangulu na parì, su kada álló kailangan matayan dan tô

---

‡ 7:21 7:21 Salmo 110:4.

mga mannanap asta góbbón dan tingód katô salà dan asta salà katô langun Judio. Asal nánngà tô iglumu katô Pangulu na Parì ta, su makasábbad dád sikandin igbággé katô lawa din ébô matayan. ²⁸ Dángngan, tingód katô mga sugù, gimun pangulu na parì tô mga masalà-salà. Asal áknganni, duwán dán igsapà ka Manama na bullas ka mga sugù, su igimu din tô Batà din na Pangulu na Parì ta, asta nánngà dán gó sikandin sippang ka ándà ágtamanán.

8

Si Jesus tô Pangulu na Parì ta

¹ Na, tô punto kani langun na igsulat ku ákniyu, nánngà tô Pangulu na Parì ta. Si Jesus tô igpónsad katô Manama dadan tun ta kawanan din tun datas ta langit. ² Sikandin tô Pangulu na Parì ta tun ta Tuu Ugis Lugar katô Manama tun datas ta langit. Tô gó é bánnal templo na ándà imuwi ka manubù, asal igimu katô Áglangngagán.

³ Tô langun pangulu na parì, kailangan duwán mga ágbággén dan asta mga ágmatayan dan na bággén tun ta Manama. Purisu kailangan duwán pagsik ágbággén katô Pangulu na Parì ta tun ta Manama. ⁴ Atin ka dini pa ta banuwa tô Pangulu na Parì ta, dì mému ka sikandin tô pangulu na parì, su duwán ássa mga pangulu na parì na ágbággé tun ta Manama tingód katô mga sugù. ⁵ Tô áglumun katô mga pangulu na parì igpéring dád katô áglumun tun datas ta langit. Tô ándà pa patindág si Moises katô tulda na ágsimbaan dan, igsugù tô Manama kandin, na mà din, “Kailangan

imun nu tô langun iring katô igpakita ku áknikó tun ta pabungan.”*

⁶ Asal tô áglumun i Cristo, tô gó tô tuu pa madigár ka tandingán katô iglumu katô mga pangulu na parì ka Judio. Tô mantu kasabotan ka Manama na igtigkanayan i Jesus tuu pa madigár ka tandingán katô tapé kasabotan, su tuu pa madigár tô igbággé ukit katô mantu kasabotan.

⁷ Atin ka nángngà tô tagnà kasabotan, ándà dán kailangan na bullasan ka ikaduwa. ⁸ Ánnà nángngà tô tagnà su ándà kadayawi tô Manama tingód ka mga manubù. Purisu mà katô kagi ka Manama na igsulat,

“Igakagi tô Áglangngagán:

Duwán álló na dumunggù na

imun ku tô mantu kasabotan tingód ka langun manubù, agad tô mga rubbad i Israel asta tô mga rubbad i Juda.

⁹ Tô mantu kasabotan ánnà iring katô tapé kasabotan ku tun ta mga kamónaan dan tô igpid ku sikandan tikud tun ta Ehipto.

Igélé dan katô tapé kasabotan.

Purisu igpabayà ku sikandan,

mà katô Áglangngagán.

¹⁰ Iring kani tô mantu kasabotan ku katô mga rubbad i Israel:

Tun ta tapuri álló, igkagi tô Áglangngagán, Papanámdámmán ku kandan tô mga sugù ku ébô dì dan kalingawan, asta taguán ku tô mga sugù ku tun ta pusung dan.

Sakán tô Manama dan,

* **8:5** 8:5 Exodo 25:40.

asta sikandan tô kanak mga manubù.

11 Ándà dán kailangan na tuminurù tô manubù ka mga kataladi din na kailangan kasóddóran dan tô tingód katô Áglangngagán, su kasóddóran katô langun manubù tô tingód kanak, agad ágkayù-ayuan dan ó ágkangadanan dan.

12 Agad madat tô iglumu dan, asal pasinsiyaan ku sikandan, asta dì kud panámdámmán tô mga salà dan.”†

13 Tô igkagi tô Manama na duwán mantu kasabotan, igpasóddór din na tapé dán tô tagnà. Tô tapé asta tô ándà ágpulusán dì dán magamit asta mandà dán.

9

Kapangadap nit banuwa asta dutun ta langit

1 Tun ta tagnà kasabotan ka Manama sayyan, duwán mga sugù din tingód katô kapangadap dan, asta duwán ágsimbaanan dan dini ta banuwa.

2 Tô igimu dan ka simbaan, igimu dan tô tulda na duwán duwa sinabáng. Tô una gahuwan ánggadanan na Ugis Lugar katô Manama. Tô gó é igtaguan dan katô sulù asta lamisa na ágtaguan katô pan na ágbággén tun ta Manama. 3 Duwán ikaduwa sinabáng na isidalungan ka tabir, asta ánggadanan yan Tuu Ugis Lugar katô Manama.

4 Duwán bulawan lamisa na ággóbbówan ka pamammut, asta duwán kaban na ánggadanan na kaban ka kasabotan, asta igpadákkáttan ka bulawan. Tun dalám katô kaban ka kasabotan igtagù tô

† 8:12 8:8-12 Jeremias 31:31-34.

bulawan tibud na igtaguan ka pan na ánggadanana mana, tô tukád i Aaron na igséngê, asta tô duwa maluwa batu na igsulatan ka Manama katô mga sugù na igbággé din ki Moises. ⁵ Tun ta bówwó katô kaban duwán duwa igimu panaligan na pató na góddóan ka Manama na ágpasinsiya katô mga salà.* Asal ánnà pa nángngà tô álló ébô mulitta áknuyu tingód katô langun.

⁶ Tô igtaganà dan katô langun, kada álló gahu tô mga pangulu na parì tun ta sinabáng dadan ta luwà, su ágtumanán dan tô áglumun dan. ⁷ Asal tô sábbad sinabáng tun dalám, tô tuu mallayat dád pangulu na parì tô mému mahu, asta makasábbad dád sikandin mahu dalám ka sábbad ámmé. Atin ka gahu sikandin, kailangan píddán din tô dipanug ka mannap na bággén din tun ta Manama tingód katô kandin salà asta tingód katô salà ka langun kadumaan din. ⁸ Ukit katô iglumu dan, igpasóddór katô Ugis Espiritu áknita na róggun igpatindág pa tô tulda, di mému ka mahu tô manubù tun ta Tuu Ugis Lugar ébô makapadani dan tun ta Manama. ⁹ Tô gó é iring na panunggingan, asta duwán kéringan ta áknganni. Agad pira tô mga mannap na matayan dan asta bággén tun ta Manama, asal di kasóddóran katô mga ágpangadap na matanggap dan ka Manama na nángngà tun ta saruwan din. ¹⁰ Ánnà nángngà tô mga sugù, su tingód dád katô áglumun ka manubù

---

* **9:5** 9:5 Tô duwa panaligan igimu tikud tun ta bulawan, asta duwán duwa pakpak dan. Ágbisbisan katô tuu mallayat pangulu na parì tô kaban ka dipanug ka mga mannap ébô tambunan tô mga salà. Ahaán tô Exodo 25:10-22.

nit banuwa. Duwán sugù tingód ka ágkakan, tingód ka ginámmán, asta tingód katô paglinis ka agad ándin. Tô gó tô kailangan tumanán dan sippang ka pamantun ka Manama tô langun.

Tô dipanug i Cristo

¹¹ Asal igdunggù dán si Cristo, asta igimu dán sikandin na Pangulu na Parì ta. Ukit kandin, madigár tô igdunggù áknita. Tuu pa madigár tô templo na igahuwan din tun datas ta langit. Tô templo tô, ándà imuwi ka manubù, su ánnà nit banuwa. ¹² Ikasábbad dád sikandin igahu tun ta Tuu Ugis Lugar tun datas ta langit, su nángngà dán. Ánnà dipanug ka kambing asta baka tô igpid din tun dalám, asal kandinnù dipanug tô igbággé din. Ukit katô kamatayan din, igtábbus kid gó ikandin ka ándà ágtamanán. ¹³ Tingód ka mga sugù, atin ka makawid tô manubù ka lawa ka inaté, kailangan taliktikan sikandin ka dipanug ka kambing ó baka, asta bóbóran ka abu ka iggóbbó nati ka baka ébô kumaliniis puman tô lawa din. ¹⁴ Asal tuu pa madigár tô inému ukit katô dipanug i Cristo, su iglinisan kid tikud tun ta salà. Ukit katô Ugis Espiritu na ándà ágtamanán, igbággé i Cristo tô kandinnù lawa tun ta Manama. Agad ándà palang salà din, asal igmatayan sikandin ébô kaliniisan tô pusung ta tikud tun ta salà. Ukit katô dipanug i Cristo, ándà dán ágkailanganán ka kasarig ta tun ta linumuwan ta na ándà ágpulusán, asal igsarig kid tun ta Manama.

Si Cristo tô igtigkané katô mantu kasabotan

¹⁵ Purisu si Cristo tô igtigkané katô mantu kasabotan ébô tô langun ta na igsalin ka Manama mému makatanggap katô igtandô din na ándà ágtamanán. Ukit katô kamatayan i Cristo, igtábbus tô mga manubù tikud tun ta salà na inému dan róggun duwán tapé kasabotan.

¹⁶ Na, atin ka ágpanalan tô manubù tingód katô kaduwánnan din, pángnga ka maté sikandin, duwán tanggapán katô mga manubù na igpanalanan din. ¹⁷ Ándà palang tanggapán dan ka dì pa maté sikandin, su dì mabággé ka manté pô tô tigatun. ¹⁸ Purisu tun ta katigkanayan katô tapé kasabotan, kailangan duwán dipanug ka mannap ébô masarig tô kasabotan. ¹⁹ Pángnga ka igtinurù si Moises katô langun sugù ka Manama tun ta mga manubù, igpid din tô dipanug ka baka asta kambing na igmatayan din, asta igbaláttan din ka wayig. Igarám din tô mallutù bulbul ka karnero na igtakós din tun ta panga ka kayu isupu, asta igtaliktik din tô dipanug tun ta libro na igsulatan ka mga sugù, asta tun ta langun manubù. ²⁰ Igekagi si Moises, na mà din, “Ni dipanug katô kasabotan tô pató na duwán dán sugù ka Manama na kailangan tumanán ta.”† ²¹ Igtaliktik pagsik i Moises tô dipanug tun ta tulda na ágsimbaanan dan asta tun ta langun na ággamítan dan katô kapangadap dan, ²² su tingód katô mga sugù, kailangan duwán dipanug ébô pógisán tô karapungan na ággamítan dan. Atin ka ándà matayan ébô duwán dipanug, dì kapasinsiyaan tô duwán salà.

---

† 9:20 9:19-20 Ahaán tô Exodo 24:6-8.

Nángngà tô makasábbad kamatayan i Cristo

²³ Tô templo nit banuwa igpéring dád katô templo tun datas ta langit. Tô dipanug ka mga mannanap tô gamitán ébô pógisán tô templo nit banuwa. Asal kailangan tuu pa madigár tô gamitán ébô pógisán tô bánnal templo tun datas ta langit. ²⁴ Purisu pángnga inaté si Cristo, ánnà ugis sinabáng na igimu ka mga manubù tô igahuwan din, su igpéring dád katô Tuu Ugis Lugar tun datas ta langit. Asal igsadun si Cristo tun datas ta langit ébô tumubang ka Manama tingód áknita. ²⁵ Tô pangulu na parì tô gahu tun ta Tuu Ugis Lugar katô templo kada ámmé ébô piddán tô dipanug ka mannanap. Asal si Cristo, ikasábbad dád gó tô kabággé din katô kandin lawa, su nángngà tô kamatayan din. ²⁶ Atin ka dì nángngà, kailangan makapira pô sikandin maté tikud tun ta katigkanayan kani banuwa sippang áknganni. Asal nángngà si Cristo, su ikasábbad dád tô iglumu din ni ka tapuri álló. Igpamanubù sikandin ébô mangé katô salà ta ukit katô kamatayan katô kandin lawa. ²⁷ Kailangan makasábbad dád maté tô manubù, asta pángnga ka maté, ruudan katô Manama. ²⁸ Ikasábbad dád inaté si Cristo ébô mangé katô salà ka langun ta, asta lumónód pa sikandin ánnà ébô kangén puman tô salà ta, asal lumónód ébô kangén din tô langun manubù na tuu maggát gangat kandin.

10

¹ Na, tô mga sugù na ágbánnalán katô mga kamónaan ta, tô dád gó tô kakilalaan na duwán pa madigár na igtaganá ka Manama para áknita, su tô mga manubù na ágbánnal pád katô mga sugù,

kailangan inalayun dan ágmatayan tô mannanap na bággén tun ta Manama kada ámmé. Agad tô gó é áglumun dan ébô makapadani dan tun ta Manama, asal dì dan tanggapán ka Manama na nángngà tun ta saruwan din ukit katô áglumun dan. ² Atin ka iglinisan dan tikud tun ta salà ukit katô mga mannanap na ágbággén dan tun ta Manama, kasóddóran dan na igpasinsiyaan tô salà, asta mému dan sumódô ka kabággé dan ka mga mannanap. ³ Asal su kailangan inalayun dan mággé ka mannanap, duwán igpasóddór kandan kada ámmé na inalayun duwán salà dan, ⁴ su dì makangé tô salà ka mga manubù ukit katô kabággé dan katô dipanug ka mga baka asta mga kambing.

⁵ Purisu tô masig dán dumunggu si Cristo nit banuwa, igkagi sikandin tun ta Ámmà din, na mà din,

“Ánnà kabággé asta kamaté ka mga mannanap tô nángngà para áknikó.

Purisu duwán lawa na igbággé nu kanak ébô matayanna.

⁶ Dì ka kadayawan ukit katô kagóbbó asta kabággé ka dipanug ka mannanap ébô pasinsiyaan tô mga masalà-salà.

⁷ Igkagiya, ‘Manama, ikataganà ad gó ébô tumanán ku tô kakalyag nu, iring na igsulat tingód kanak tun ta libro ka mga sugù nu.’ ”*

⁸ Na, tô una igkagi din, dì nángngà tun ta Manama tô kabággé ka manubù ka mga mannanap tun kandin. Agad matayan dan tô mannanap tingód

* **10:7** 10:5-7 Salmo 40:6-8.

katô mga sugù, agad góbbón dan tô mannanap, agad bággén dan tô dipanug ka mannanap tun kandin tingód katô salà dan, asal dì gó kadayawan tô Manama. ⁹ Igkagi pagsik sikandin, na mà din, “Ikataganà ad gó ébô tumanán ku tô kakalyag nu.”

Igpandà dán ka Manama tô una kapókit ébô tigkanayan din tô ikaduwa kapókit. ¹⁰ Su igtuman i Jesu-Cristo tô kakalyag ka Manama, iglinisan kid tikud tun ta salà ukit katô kabággé din katô kandin lawa. Ikasábbad dád gó igmatayan sikandin su nángngà dán ni.

¹¹ Tô langun pangulu na parì, álló-álló ágtindág dan tun ta saruwan ka Manama asta ágmaté dan ka mga mannanap na ágbággén tun ta Manama. Asal dì makangé tô salà ukit katô áglumun dan. ¹² Asal ikasábbad dád inaté si Cristo ébô kangén tô salà ta, asta nángngà ka ándà ágtamanán. Pángnga inanté sikandin, igunsad sikandin dadan tun ta kawanan ka Manama tun datas ta langit. ¹³ Gangat dán sikandin katô álló ka manalu tô Manama katô mga usig din ébô mangulu sikandin tun ta langun. ¹⁴ Purisu ikasábbad dád inaté si Cristo, asta ukit katô kamatayan din, igtanggap kid ka Manama na nángngà tun ta saruwan din ka ándà ágtamanán ukit katô kalinis din áknita tikud tun ta salà.

¹⁵ Duwán pagsik igpasóddór katô Ugis Espiritu áknita, su duwán kagi din na igsulat,

¹⁶ “Igkagi tô Áglangngagán:

Iring kani tô mantu kasabotan ku kandan tun ta tapuri álló.

Papanámdámmán ku kandan tô mga sugù ku,

su sulatán ku ni tun ta pusung dan.”†

17 Ikgagi pagsik sikandin,

“Pasinsiyaan ku tô mga salà dan,

asta diyad manámdám tingód katô madat mga linumuwan dan.”‡

18 Purisu ándà dán kailangan ka kamaté ta ka mannanap, su igpasinsiyaan dán ka Manama tô mga salà ta.

Makapadani ki tun ta Manama

19 Purisu mga kataladi, su igbággé dán si Jesus katô dipanug din tô inaté sikandin para áknita, ándà dán kayyaan ta ka mahu ki tun ta Tuu Ugis Lugar katô Manama tun datas ta langit.

20 Ukit katô iglumu i Jesus, duwán dán mantu ukitanan ta ébô tanggapán ta tô kantayan. Ándà dán makadalang áknita tun ta Manama, su ukit katô kamatayan i Jesus igkangé din dán tô tabir tun ta tángngaan ta asta katô Manama. 21 Su si Jesus tô Mallayat Pangulu na Parì katô langun ta na mga sakup ka Manama, 22 makapadani kid tun ta Manama, su mabákkár ni pusung ta na ágpamaké kandin. Iglinisan dán ni pusung ta asta ni panámdám ta su iring na igtaliktikan ni katô dipanug i Jesus asta iglinisan dán ni lawa ta ka wayig ka kapabunyag. 23 Kailangan manayun ki giman katô igtandô ka Manama na ágpamakén ta, su ágkasarigan sikandin ágtuman katô langun tandô din. 24 Kailangan patabangé ki ébô paginawaé ki asta lumumu ki ka madigár. 25 Yakó ágsódô ágpangadap, iring katô duma mga manubù,

† 10:16 10:16 Jeremias 31:33. ‡ 10:17 10:17 Jeremias 31:34.

asal kailangan palimudé kó ébô tuu ki pabákkárré ka ginawa asta ébô makatiis ki, su isóddóran ta na di madugé dumunggù tô álló na lumónód tô Áglangngagán.

²⁶ Atin ka isóddóran tad tô kabánnalan asal in-alayun ki pa áglumu ka madat, ándà dán ássa maté ébô kapasinsiyaan tô salà ta. ²⁷ Tô manubù na áglumu ka salà ágpunggungù dád man katô supak na makamáddang asta katô dakál apuy na igtaganà ka Manama para katô mga usig din. ²⁸ Atin ka duwán méllé katô sugù i Moises sayyan, ka duwán tállu manubù ó duwa na tumestigos ka bánnal, di sikandin kéduwan, asal matayan. ²⁹ Tuu pa madat tô supak na dumunggù tun ta manubù na géllé katô Batà ka Manama, su ukit katô kéllé din, pasóddórán din na ándà ágpulusán din katô dipanug i Jesus na makalinis pád kandin, agad tô gó é kakilalaan ka duwán dán kasabotan ka Manama. Supakan sikandin su igringasa din tô Ugis Espiritu na ágkéduwan áknita. ³⁰ Isóddóran ta na Manama tô igkagi kani, “Sakán tô sumupak kandan.

Sakán tô sumulì kandan.”

Igkagi pagsik,

“Rumuud tô Áglangngagán katô mga sakup din.”§

³¹ Makamáddang gó ka tô manté Manama tô sumupak.

³² Sampát yu tô tingód ka katigkanayan ka kapamaké yu dangingan. Tô ikasóddór kó katô kabánnalan tikud tun ta Manama, marapung tô kahirapan na igdunggù ákniyu, asal ikatiis kó katô

---

§ **10:30** 10:30 Deuteronomio 32:35-36.

langun. ³³ Duwán timpo na igpayayyaan kó asta igirrayatan kó tun ta tubang ka mga manubù, asta duwán timpo na ikatabang kó katô дума mga manubù na igirrayatan. ³⁴ Duwán kédu yu katô дума mga manubù na igpriso, asta igtabang kó kandan. Agad ikangé tô langun kaduwánnan yu, asal ágkadayawan kó gó, su isóddóran yu na tuu pa madigár tô pulusán yu ka tandingán katô ikangé, asta dì gó ni makangé tikud tun ákniyu. ³⁵ Purisu yakó ágsungkù ka kasarig yu tun ta Manama, su atin ka mabákkár tô kasarig yu kandin, dakál tô pulusán na tanggapán yu. ³⁶ Kailangan mallayat tô ginawa yu ébô makatuman kó katô kakalyag ka Manama, asta tanggapán yu tô igtandô din ákniyu.

³⁷ Mà katô kagi ka Manama na igsulat,
 “Masig dán gó dumunggù tô gimanan yu.
 Dì sikandin ágbaring-baring.

³⁸ Asal tô mga manubù na ágtanggapán ku na nángngà dan tun ta saruwan ku,
 tô gó é makatiis, agad ándin tô kahirapan tingód katô kasarig dan kanak.

Asal ka sumungkù tô manubù na mákkás kanak tingód katô kataló din, diya kadayawan kandin.”*

³⁹ Asal sikita ánnà iring katô talón na supakan ka Manama, su mabákkár tô kapamaké ta kandin. Purisu matábbus ki.

11

Marapung tô mga igpamaké ka Manama

---

* **10:38** 10:37-38 Habacuc 2:3-4.

¹ Na, atin ka mamaké ki katô Manama, kasóddóran ta na matuman na makatanggap ki katô madigár gimanan ta, asta kasóddóran ta na duwán gó madigár na mému agad ándà ta pa kitayi. ² Igdurung katô Manama tô mga kamónaan ta sayyan tingód katô kapamaké dan kandin.

³ Ukit ka kapamaké ta ka Manama, isóddóran ta na igimu din ni banuwa ukit dád katô kagi din. Dì ágkitanán tô iggamit din tô igimu din tô langun na ágkitanán ta.

⁴ Ukit ka kapamaké i Abel ka Manama sayyan, igbággé din tun ta Manama tô tuu nángngà ka tandingán katô igbággé katô kataladi din na si Cain. Ukit ka kapamaké i Abel katô Manama, igtanggap ka Manama sikandin na nángngà tun ta saruwan din. Igpasóddór ka Manama na nángngà si Abel tun ta saruwan din ukit katô katanggap din katô igbággé din. Agad idugé dán si Abel inaté, asal duwán pa kéringan ta tun kandin tingód katô kapamaké din ka Manama.*

⁵ Ukit ka kapamaké i Enoc ka Manama, ándà sikandin kamaté, su igbatun ka Manama sikandin tun ta langit. Pángnga igbatun ka Manama sikandin, ándà kitayi, su igbatun ka Manama. Duwán kagi ka Manama na igsulat tingód ki Enoc. Róggun na ándà pa sikandin kabatun, idayawan tô Manama tingód kandin. ⁶ Dì kadayawan tô Manama áknita ka dì ki mamaké kandin. Atin ka padani tô manubù tun ta Manama, kailangan manámdám sikandin na duwán Manama, asta

---

* **11:4** 11:4 Ahaán tô Genesis 4:3-10.

duwán ágpulusán na bággén ka Manama tun ta langun manubù na padani tun kandin.

⁷ Ukit ka kapamaké i Noe ka Manama, igpasóddór ka Manama kandin na duwán dumunggù na makapánnas ka mga manubù. Agad ándà pa kitayi i Noe tô makapánnas, asal igbánnal sikandin ka Manama, asta igimu din tô dakál barko na ánggadan an arka. Tô gó é igsakayan din asta katô pamilya din. Tô iglunupan ni banuwa, ándà dan kalánnád. Ukit katô kapamaké i Noe katô Manama, igpasóddór din na nángngà tô supak ka Manama katô mga manubù na ándà pamaké kandin. Igtanggap ka Manama si Noe na nángngà tun ta saruwan din ukit katô kapamaké din ka Manama.†

⁸ Ukit ka kapamaké i Abraham ka Manama, tô igtawar tô Manama kandin, igbánnal sikandin. Agad ándà din kasóddóri ka ánda é sadunan din, asal igpanó sikandin tikud tun ta lunsud na igóddóan din asta igsadun tun ta lugar na igtandô ka Manama kandin. ⁹ Ukit ka kapamaké i Abraham ka Manama, igóddô sikandin iring na bisita tun ta banuwa na igtandô ka Manama kandin. Ándà balé na igimu din asal igóddô dád sikandin tun ta tulda na iring katô igóddóan katô batà din na si Isaac, asta katô apù din na si Jacob, su magunawa pagsik tô igtandô ka Manama kandan.‡
¹⁰ Iring na bisita si Abraham, su gimán sikandin katô góddóan din tun datas ta langit na di gó mapalin su igimu ka Manama.

---

† **11:7** 11:7 Ahaán tô Genesis 6:13-22.   ‡ **11:9** 11:8-9 Ahaán tô Genesis 12:1-8.

¹¹ Ukit ka kapamaké i Sara, agad di sikandin ágbatà asta tugál dán, ikabatà sikandin, su isóddóran din na ágkasarigan tô Manama na igtandô. § ¹² Agad ándà gimanan i Abraham na makabatà pa su tugál dán, asal sikandin tô igtikudan katô marapung mga rubbad din iring katô karapungan ka mga karani tun ta langit, asta iring katô baklayan tun ta ligad ka dagat na di ágkéyap.*

¹³ Tô langun dan na igpamaké ka Manama, tô inaté sikandan, ándà dan pa katanggap tô igtandô ka Manama. Agad madugé pa tô katumanan, asal iring na igkita dan asta idayawan dan. Igpasóddór dan na ánnà nit banuwa tô góddóan dan na ándà ágtamanán. ¹⁴ Atin ka ágkagi tô mga manubù na ánnà nit banuwa tô góddóan dan, kasóddóran ta na duwán pa ássa góddóan na gimanan dan. ¹⁵ Ándà panámdám tô mga kamónaan ta sayyan na kandan tô banuwa na igtikudan dan, su atin ka tô gó é panámdám dan, makému dan lumónód dutun. ¹⁶ Asal gimanan dan tô góddóan na tuu pa madigár, tô banuwa tun datas ta langit. Purisu ándà kayyai tô Manama ka ágtawarán sikandin na Manama dan, asta igpataganà din dán tô lunsud para kandan.

¹⁷⁻¹⁸ Ukit ka kapamaké i Abraham, tô igkinnam tô Manama kandin, ignunug sikandin katô sugù ka Manama na matayan din tô kandin batà na si Isaac asta góbbón ébô bággén tun ta Manama. Agad igtandóan ka Manama si Abraham na ukit ki Isaac

---

§ **11:11** 11:11 Ahaán tô Genesis 17:19; 18:11-14; 21:2. * **11:12** 11:12 Ahaán tô Genesis 15:5-6.

kumarapung tō mga rubbad din, asal ikataganà si Abraham na matayan din tō bugtung batà din ébō bággen tun ta Manama.† 19 Igbánnal si Abraham ka Manama, su panámdám din na makému tō Manama manté puman ka mga inaté. Purisu iring na iganté puman katō Manama si Isaac asta igpòlì ki Abraham.

20 Ukit ka kapamaké i Isaac katō Manama, igtandō sikandin katō gabatà din na si Jacob asta si Esau na madigár tō bággen ka Manama kandan.‡

21 Ukit ka kapamaké i Jacob katō Manama, tō masig dán sikandin maté, igkagi sikandin tingód katō duwa apù din na gabatà i Jose na madigár tō bággen ka Manama kandan. Róggun na igunduk sikandin tun ta tukád din, igpangadap sikandin katō Manama.§

22 Ukit ka kapamaké i Jose katō Manama, tō masig dán sikandin maté, igkagi sikandin na dumunggù tō álló na panó tō langun rubbad i Israel tikud tun ta Ehipto, asta duwán panalan din na piddán dan tō mga tullan din ka manó dan.*

23 Ukit ka kapamaké katō ámmà asta innà i Moises katō Manama, ándà máddang dan ka sugù katō harì ka Ehipto, asal igállás dan si Moises sippang ka tállu bulan ébō dì kamatayan, su igkita dan na madigár sikandin.†

24 Ukit ka kapamaké i Moises ka Manama, tō igdakál sikandin, dì malyag na tawarán na apù

---

† 11:17-18 11:17-18 Ahaán tō Genesis 22:1-10. ‡ 11:20 11:20 Ahaán tō Genesis 27:27-29,39-40. § 11:21 11:21 Ahaán tō Genesis 47:31,48. * 11:22 11:22 Ahaán tō Genesis 50:24-25. † 11:23 11:23 Ahaán tō Exodo 1:22; 2:2.

katô hari,‡ 25 su igpanámdám sikandin na agad irrayatan sikandin duma katô mga sakup ka Manama, asal tuu pa madigár ka tandingán katô kadayawan ukit ka salà tun ta mabbabà dád timpo. 26 Igpanámdám sikandin na agad buyasán asta kayyaan sikandin tingód ka kapamaké din katô Mesiyas, asal tuu pa madigár ka tandingán katô dakál kaduwánnan din tun ta Ehipto. Tô gó é igsalin din su gimanan din tô pulusán na bággén ka Manama kandin. 27 Ukit ka kapamaké din ka Manama, igpanó sikandin tikud tun ta Ehipto. Ándà máddang din katô sókó katô hari. Igpabákkár sikandin su iring na ágkitanán din tô Manama na di ágkakita.§ 28 Ukit ka kapamaké i Moises ka Manama, igkagi sikandin na kailangan matayan dan tô karnero asta pólétán tô dipanug tun ta sállat ka balé dan ébô di matayan tô tambang kaké katô mga gabatà ka Hebreo ka papiddán ka Manama tô Panaligan na Ágmaté.*

29 Ukit ka kapamaké dan ka Manama, ikatalipag dan tun ta Dagat Mallutù asta igpanó dan tun ta matákkang tanà. Asal tô mga taga Ehipto na iglupug kandan, tô igkinnam dan na ágtalipag, ilánnád tô langun asta inaté.†

30 Ukit ka kapamaké katô mga Hebreo ka Manama, iglibut dan tun ta mallayat koral ka lunsud ka Jerico sippang ka ikapittu álló, asta igbantang ka Manama tô mallayat koral.‡ 31 Si Rahab na

---

‡ **11:24** 11:24 Apù katô hari, ó batà katô prinsesa na batà katô hari tun ta Ehipto. Ahaán tô Exodo 2:10. § **11:27** 11:27 Ahaán tô Exodo 2:15. * **11:28** 11:28 Ahaán tô Exodo 12:21-30. † **11:29** 11:29 Ahaán tô Exodo 14:21-31. ‡ **11:30** 11:30 Ahaán tô Josue 6:12-21.

madat bayi, ukit ka kapamaké din ka Manama, madigár tô katanggap din katô duwa espiya na igpasadun i Josue, asta ándà sikandin matayi tákkás katô mga taga Jerico na ándà bánnal ka Manama. §

³² Dakál pa tô kagin ku pád ákniyu tingód katô mga manubù na igpamaké ka Manama, asal ánnà nángngà tô álló ébô mulitta ákniyu tingód ki Gideon, ki Barak, ki Samson, ki Jepte, ki David, ki Samuel, asta katô дума mga propeta ka Manama sayyan.*

³³ Ukit katô kapamaké dan ka Manama, duwán mga manubù na ikatalu ka mga hari na igusig kandan. Duwán mga igbánnal ka Manama asta igtanggap dan tô igtandô din kandan. Duwán mga igpagtangkáb ka babbà ka mga liyun na kumagat pád kandan. ³⁴ Duwán mga ikapadáng ka dakál apuy. Duwán mga ikaluwà tikud tun ta bállad ka mga manubù na mimmaté pád kandan. Duwán mga malómét na inému mabákkár. Duwán magani na igatu ka mga usig dan, asta igpanalu dan katô mga igsulung kandan tikud tun ta ássa banuwa. †

³⁵ Duwán pagsik mga gabayi na igpamaké ka Manama, asta inanté puman tô kandan mga gabatà na inaté. Duwán mga дума na igpamaké ka Manama na igirrayatan sippang na inaté, asal ándà dan tanan katô kapamaké dan agad makaluwà dan pád, su isóddóran dan na dumunggù tô álló na antén dan ka Manama

---

§ **11:31** 11:31 Ahaán tô Josue 2:1-21; 6:22-25. * **11:32** 11:32 Ahaán tô Maghuhukom kapitulo 6-8; 4-5; 13-16; 1 Samuel kapitulo 16-30; 2 Samuel kapitulo 1-24; 1 Mga Hari kapitulo 1-2; 11; 1 Samuel kapitulo 1-12; 15; 16:1-13. † **11:34** 11:33-34 Ahaán tô Daniel kapitulo 3 asta 6.

asta matanggap dan tô tuu madigár kantayan.‡
³⁶ Duwán igpamaké ka Manama na ihirapan su igbuyas-buyas asta iglagpás. Tô mga дума igbagkás ka kadina, asta igpriso. ³⁷ Duwán mga дума na igtimbang ka batu ébô maté. Iggabas tô lawa katô mga дума, asta igmatayan tô mga дума ukit ka kampilan. Igpanó-panó tô дума mga manubù na igumpak ka kindal ka karnero asta kambing su ándà ássa umpak dan. Ágkayù-ayuan dan, igpahirapan dan, asta igirrayatan dan. ³⁸ Igpapalaguy dan tun ta disyerto asta tun ta pabunganán, asta igóddô dan tun ta mga takub asta tun ta kóbbang ka tanà. Agad madigár dan mga manubù, asal ándà dan respetowi ka дума mga manubù nit banuwa.

³⁹ Agad igdurung ka Manama tô langun dan tingód ka kapamaké dan kandin, asal ándà dan pa ikatanggap katô igtandô ka Manama, ⁴⁰ su duwán ágdantulán din na tuu pa madigár para áknita langun ka tandingán kandan, su kakalyag ka Manama na masakup ki tun kandan ébô makatanggap ki katô madigár na igtandô din.

12

Ágdisiplinan ka Manama tô langun gabatà din

¹ Na, tuu marapung tô mga manubù na igpamaké ka Manama sayyan, asta ágpasóddór dan áknita na tuu ágkasarigan tô Manama. Purisu kailangan tumanan ki katô langun na makabaring áknita iring na ágpatónaé ágpalaguy. Kailangan

‡ **11:35** 11:35 Ahaán tô 1 Mga Hari 17:17-24; 2 Mga Hari 4:25-37.

sumódô ki lumumu ka salà na inalayun pakékát áknita. Kailangan mallayat tô ginawa ta róggun na malaguy ki sippang ka dumunggù ki tun ta ágtamanán. ² Kailangan sumállág ki ki Jesus su sikandin tô ágkéringan ta katô kapamaké ta, asta sikandin tô ágpabákkár katô kapamaké ta. Ikatiis si Jesus katô kahirapan tô igpansalan sikandin tun ta krus. Ándà kayyai sikandin katô igimu dan kandin, asal ikatiis sikandin katô kamaté dan kandin, su isóddóran din na kadayawan sikandin ka mapángnga tô langun. Gunsad dán sikandin dadan tun ta kawanan katô Ámmà din na Manama asta ágpangulu дума kandin.

³ Tuu madat tô kahirapan na igtiis i Jesus, su igir-rayatan katô mga manubù na masalà-salà. Purisu panámdám kó tingód kandin ébô dì kó sumódô sumarig kandin. ⁴ Agad gusigán kó katô mga masalà-salà, ándà pa palang manubù tun ákniyu na igmatayan. ⁵ Iring na ilingawan yud tô kagi ka Manama tun ta langun yu na mga gabatà din, su mà katô igsulat,

“Batà ku, atin ka disiplinan ka katô Áglangngagán,
yaka ágpadannan kandin.

Atin ka supakan ka ikandin,
yaka ágsódô ágsarig kandin,

⁶ su ágdisiplinan katô Áglangngagán tô langun na ágginawaan din,
asta ágsupakan din tô langun na igimu din mga gabatà din.”*

---

* **12:6** 12:5-6 Mga Panultihon 3:11-12.

⁷ Purisu ka dungguan kó ka kahirapan, kailangan manayun kó tumiis, su disiplinan kó ka Manama ukit katô kahirapan. Atin ka disiplinan kó ikandin, tô gó é pató na sikiyu tô bánnal mga gabatà din, su ándà palang batà na di disiplinan ka ámmà din. ⁸ Ágdisiplinan ka Manama tô langun yu na igpasakup tun kandin. Atin ka di kó ikandin disiplinan ánnà kó bánnal mga gabatà din asta ánnà sikandin Ámmà yu. ⁹ Agad igdisiplina ki katô áknita mga ámmà nit banuwa, ágrespetowan ta sikandan. Purisu tuu pa madigár ka di ki géllé katô kadisiplina katô Ámmà ta tun datas ta langit ébô makatanggap ki katô kantayan na ándà ágtamanán. ¹⁰ Tô mga ámmà ta nit banuwa, tô gó é ágdisiplina áknita tun ta mabbabà dád timpo tingód ka agad ándin na igpanámdám dan na madigár. Asal tô Ámmà ta tun datas ta langit, tô gó é ágdisiplina áknita ébô tabangan ki ikandin asta ébô tanggapán ki ikandin na nángngà ki tun ta saruwan din. ¹¹ Atin ka ágdisiplinan ki katô Manama, di ki ágkadayawan asal ágkaranu ki su mahirap tô pókitan din áknita. Asal pángnga katô kadisiplina din áknita, duwán pulusán ta, su masunay tô pusung ta, asta katig ki lumumu katô nángngà tun ta saruwan din.

Supakan tô di maminág ka kagi ka Manama

¹² Purisu yakó ágmalómét iring na ágpatónaé ágpalayuy. Agad ihirapan kó, yakó ágsódô, asal kailangan pabákkár kó asta pabákkárrán yu tô kasarig yu katô Manama. ¹³ Yakó ágsuwé tikud tun ta dalan ka kabánnalan ébô kumabákkár tô mga kadumaan yu na malómét é kasarig tun ta Manama.

14 Ággár-ággár kó pasábbadé asta tô langun manubù. Ággár-ággár kó lumu katô nángngà tun ta saruwan ka Manama, su tô manubù na dì nángngà tun ta saruwan ka Manama dì gó kumita katô Áglangngagán. 15 Banté kó agó duwán dì makatanggap katô kédu ka Manama. Banté kó agó duwán mimu ka samuk tun ákniyu, su ukit kani, kadattan tô marapung manubù. 16 Banté kó agó duwán lumayuk katô ánnà kandin sawa ó duma, asta tumayyug ka Manama. Makéring dan ki Esau sayyan, su agad sikandin tô panganayan batà na makatanggap pád katô langun tikud tun ta ámmà din, igbullas din dád ka sábbad kakan. 17 Isóddóran yu na pángnga igbullas din, kakalyag din na bággayan sikandin ka langun, asal igéllé tô ámmà din. Dì mapalin tô iglumu din, agad tuu igsággó sikandin asta igpédu-édu.†

18 Tô igpadani kó tun ta Manama, ánnà iring katô kapadani katô mga kamónaan ta tun ta pabungan ka Sinai, su igkita dan tô dakál apuy, tô kangittángngan na makamáddang, asta igriyu dan tô mabákkár karamag. 19 Igdinág dan tô kédup ka trumpeta asta tô kagi ka Manama. Tô igdinág dan katô kagi din, tuu dan imáddangan, asta igpédu-édu dan na dì sikandin kumagi kandan. 20 Ándà dan ikatiis katô igkagi din kandan, na mà din, “Agad manubù asta mannanap, ka lumapas dan tun ta pabungan, kailangan timbagán dan ka batu ó panaán dan ébô maté.”‡ 21 Tuu dan imáddangan tingód katô igkita dan, agad si Moises igkagi na

† 12:17 12:16-17 Ahaán tô Genesis 25:29-34; 27:30-40. ‡ 12:20 12:20 Ahaán tô Exodo 19:12-13.

igkárkár sikandin ka máddang din. §

²² Asal ánnà iring kanan tó kapadani ta tun ta Manama, su iring na igpadani kid tun ta pabungan na ángngadanan Sion, tó lunsud na góddóan ka manté Manama. Tó gó é lunsud tun datas ta langit na ángngadanan Mantu Jerusalem na ágkalimudan ka tuu marapung panaligan ka Manama na di ágkéyap. ²³ Isakup kid дума katô mga gabatà ka Manama na iring katô tambang kaké din. Igsulat tó ngadan dan tun datas ta langit. Igpadani kid tun ta Manama na rumuud ka langun, su igsakup ki ikandin tun ta langun дума mga sakup din na inaté dán asta igtanggap din sikandan na nángngà tun ta saruwan din tun datas ta langit. ²⁴ Igpadani kid tun ki Jesus na igtigkané katô mantu kasabotan ébô makapadani ki tun ta Manama. Iglinisan kid katô dipanug din tikud tun ta salà, asta tó gó é pató na duwán kédu ka Manama áknita. Tó igpasóddór ukit katô dipanug i Jesus tuu pa madigár ka tandingán katô dipanug i Abel.

²⁵ Na, yakó géllé katô kagi ka Manama. Igsupakan ka Manama tó mga kamónaan ta sayyan su igéllé dan katô kagi ka Manama na igulit i Moises nit banuwa. Atin ka méllé ki katô igkagi ka Manama tikud tun ta langit, tuu ki ikandin supakan. ²⁶ Tó igkagi tó Manama tun ta pabungan ka Sinai sayyan, ikálláng tó tanà ukit katô kabákkárran ka kagi din. Asal duwán pa igtandô din, na mà din, “Makasábbadda pa kumagi, asta ánnà dád tanà tó kállángngán ku, su kállángngán ku pagsik tó langit.”* ²⁷ Ukit kani igkagi ka Manama, isóddóran

§ 12:21 12:21 Ahaán tó Deuteronomio 9:19. * 12:26 12:26 Hageo 2:6.

ta na kállángngán din tô langun na igimu din asta iwaán din ébô masamá dád tô dì ágkákálláng.

²⁸ Purisu kailangan pasalamat ki tun ta Manama su igsakup kid ikandin tun ta pagpangulu din tun ta langit na dì ágkéwà. Kailangan mangadap ki kandin magunawa katô kakalyag din na lumun ta, asta tuu ki rumespeto kandin, ²⁹ su tô Manama na ágpangadapán ta iring na apuy na pakagóbbó.†

13

Kapangadap na makabággé ka dayó tun ta Manama

¹ Kailangan panayunán yu tô dakál ginawa tun ta mga kataladi yu. ² Yakó ágkalingó na kailangan malit-alit kó katô mga manubù agad ándà yu kilalayi, su duwán mga manubù na igalit-alit katô mga panaligan ka Manama na igádding tun kandan, asal ándà dan kasóddóri.* ³ Yakó ágkalingó na kailangan tumabang kó katô mga ágpampamaké na igpriso iring na sikiyu tô igpriso дума kandan. Kailangan tumabang kó katô mga ágpampamaké na igirrayatan iring na sikiyu tô igirrayatan дума kandan.

⁴ Kailangan manámdám tô langun na madigár asta malinis tô ágkémun katô taladuma. Kailangan ándà lumibug, su supakan ka Manama tô lumibug asta lumayuk katô ánnà kandin sawa ó дума.

⁵ Yakó ágginawa ka salapì, asal kailangan kanángngaan kó katô kaduwánnan yu áknganni, su igkagi tô Manama, na mà din, “Diya tumanan

---

† **12:29** 12:29 Ahaán tô Deuteronomio 4:24. * **13:2** 13:2 Ahaán tô Genesis 18:1-8; 19:1-3.

ákniyu. Diya dumiyà ákniyu.”† ⁶ Purisu dì ki kamáddangan, asal makakagi ki, na mà ta,
 “Su Áglangngagán tô ágtabang kanak,
 diya kamáddangan,
 agad ándin tô lumun ka duma manubù
 kanak.”‡

⁷ Sampát yu tô mga tarapid ka simbaan na igtinurù ákniyu ka kagi ka Manama dangingan. Panámdám kó tingód katô madigár linumuwan dan tô ándà dan pa kamaté, asta iring kó kandan.

⁸ Si Jesu-Cristo dì ágkapalin agad sayyan, áknganni, asta tun ta ándà ágtamanán. ⁹ Atin ka duwán tuminurù ákniyu ka ássa klasi ka katinurù na ánnà iring katô kabánnalan na taganà igtinurù ákniyu, yakó ágbánnal kandan. Ukit katô tabang ka Manama, kumabákkár tô kasarig ta kandin. Dì kumabákkár tô kasarig ta kandin ukit katô katuman ta katô mga sugù na ágtinuruán dan tingód katô makan ta, su dì ágkatabangan tô mga ágtuman katô mga sugù ka Judio.

¹⁰ Inaté si Jesus ébô tábbusán din tikud tun ta salà tô langun ta na igpamaké kandin. Asal tô langun na ágtuman katô sugù tingód ka kamaté ka mananap tun ta templo, dì dan makapil katô langun ta na igtábbus i Jesus tikud tun ta salà. ¹¹ Kada ámmé ka matayan ka mallayat pangulu na parì tô mannanap tingód katô salà ka manubù, piddán din tô dipanug tun dalám katô Tuu Ugis Lugar ka templo. Asal piddán din tô lawa katô mannanap tun ta luwà katô lunsud asta góbbón.§ ¹² Iring

† **13:5** 13:5 Deuteronomio 31:6,8. ‡ **13:6** 13:6 Salmo 118:6.

§ **13:11** 13:11 Ahaán tô Levitico 16:27.

kani tô inému ki Jesus, su igmatayan sikandin tun ta luwà katô lunsud ébô linisan din tô mga manubù ukit katô kandin dipanug. ¹³ Purisu kailangan madun ki tun ki Jesus na inaté tun ta luwà katô lunsud agad buyasán ki asta payayyaán ki iring kandin. ¹⁴ Makatiis ki su nit banuwa ni ándà palang góddóan ta na ándà ágtamanán. Asal gimanan ta pa tô lunsud na óddóan ta tun datas ta langit ka tapuri álló. ¹⁵ Purisu kailangan duwán dán bággén ta tun ta Manama ukit ki Jesus, tô gó kadurung ta katô Manama ka ándà ágtamanán. Kailangan inalayun ki ágpasalamat tun kandin. ¹⁶ Yakó ágkalingó na kailangan madigár tô áglumun yu, asta kailangan tumabang kó katô mga kadumaan yu na ágkahirapan, su atin ka tô gó é áglumun yu para katô Manama, kadayawan sikandin.

¹⁷ Bánnal kó katô mga tarapid ka simbaan. Yakó géllé kandan, su ágtómmóngan kó ikandan. Kailangan ágkasarigan sikandan, su duwán álló na ruudan dan ka Manama. Atin ka mánnal kó kandan, kadayawan dan. Asal ka dì kó mánnal kandan, maranu dan, asta dì ni makabággé ka kadigárran ákniyu.

¹⁸ Inalayun kó dasal tun ta Manama para áknami. Isóddóran dé na ándà linumuwan dé na mému buyasán, asta kakalyag dé na ándà palang lumun dé na dì durungán ka Manama. ¹⁹ Kakalyag ku gó na dumasal kó tun ta Manama ébô sékóttá makalónód tun ákniyu.

Tô kadasal

²⁰⁻²¹ Manama tô ágbággé ka kasunayan, asta mólà pa ka bággayan kó ikandin katô langun

madigár tabang din ébô makatuman kó katô kakalyag din. Iganté puman ka Manama tô Áglangngagán ta na si Jesus, su ukit katô kamatayan din, igtigkanayan din tô mantu kasabotan ébô makapadani ki tun ta Manama ka ándà ágtamanán. Iring sikandin na Taradóppón ta, su iring ki na mga karnero na ágdóppónan din. Mólà pa ka tabangan kó ikandin ébô makabággé kó ka dayó kandin ukit katô tabang i Jesu-Cristo ákniyu. Mólà pa ka durungán sikandin ka ándà ágtamanán. Matuman ni.

Katapuriyan mga panalan

²² Mga kataladi, ágpédu-éduwa na tuu kó mam-inág kani mga tinurù ku, su mabbabà dád ni sulat ku ákniyu. ²³ Kakalyag ku na kasóddóran yu na igpaluwà dán tô kataladi ta na si Timoteo tikud tun ta prisowan. Atin ka sékót sikandin dumunggù, patákkássán ku sikandin ka madunna tun ákniyu.

²⁴ Uliyu tô mga tarapid ka simbaan asta tô langun sakup ka Manama na ágpangumusta a kandan. Ágpangumusta pagsik ákniyu tô mga taga Italia.

²⁵ Mólà pa ka kéduwan tô Manama ákniyu langun. Matuman ni.

**Kagi Ka Manama
New Testament and Shorter Old Testament in
Tagabawa**

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tagabawa

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

New Testament and Shorter Old Testament

in Tagabawa

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

bb1b22b0-020d-5555-b0e4-517943a1ed25